

Broj:

Podgorica, 28. septembar 2020. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu čl. 20f stav 1 tačka 8 Zakona o zaštiti konkurencije (»Sl. list CG«, br. 44/12 i 13/18) i člana 10 Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list Crne Gore", br. 12/18), u postupku davanja mišljenja shodno dopisu Zajednice opština Crne Gore, na osnovu Prijedloga mišljenja v.d. direktora Agencije za zaštitu konkurencije, dostavljenog shodno članu 22 stav 1 tačka 7 Zakona o zaštiti konkurencije, na sjednici održanoj dana 28.9.2020. godine, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Mjere podrške preduzetnicima u svim jedinicama lokalne samouprave u cilju suzbijanja posledica pandemije korona virusa (COVID-19), predstavljaju državnu pomoć u smislu zakona o kontroli državne pomoći.

OPIS

Vašim dopisom broj 03-585/20 od dana 23.07.2020. godine ukazali ste nam da zbog situacije izazvane epidemijom korona virusa, u svim jedinicama lokalne samouprave su preduzete i preduzimaju se aktivnosti na pripremi i donošenju seta mjera podrške privrednicima koji poslovnu djelatnost obavljaju na teritoriji opštine, a čije poslovanje je, zbog epidemije, onemogućeno ili ugroženo. Precizirali ste da se tim mjerama nastoje ublažiti posljedice epidemije i pružiti podrška privredi za njen oporavak, te obezbijediti očuvanje radnih mjesta. Priroda tih mjera je takva da se svim privrednim subjektima čije je poslovanje ugroženo (bez izuzetka) daje mogućnost korišćenja povoljnosti u odnosu na obaveze plaćanja lokalnih javnih prihoda, odnosno obaveza plaćanja usluga komunalnih preduzeća. Dodatno, naveli ste da se tim mjerama ne favorizuje ni jedan privredni subjekat u odnosu na mogućnost korišćenja povoljnosti, već su iste povoljnosti dostupne svima pod jednakim uslovima. Osim toga, ne radi se o direktnom izdvajanju sredstava iz budžeta opština i uplati istih ugroženim privrednim subjektima, tako da ne postoji nikakva bojazan da na osnovan i na činjenicama podnijet zahtjev bilo kojeg privrednog subjekata neće biti prihvaćen zbog nedostatka sredstava budžeta opštine za takvu vrstu podrške. Mjerama se samo smanjuju prihodi opština, pri čemu se ni jedan privredni subjekat ne dovodi u privilegovani položaj, već svi oni čije je poslovanje ugroženo pandemijom korona virusa imaju isti status.

Ukazali ste nam da je članom 5 stav 1 tačka 1 Zakona o kontroli državne pomoći propisano da se „ulaganje, odnosno umanjenje prihoda davaoca državne pomoći na tržišnim principima kojim korisnik ne stiče ekonomsku prednost“ ne smatra državnom pomoći, dok je članom 6 stav 1 tačka 3 utvrđeno da je dozvoljena državna pomoć

„unaprijeđenje razvoja regiona ili jedinice lokalne samouprave ili unaprijeđenje razvoja određenih privrednih djelatnosti, ako se time značajno ne utiče na tržišne uslove i konkurenciju na tržištu“. Dodatno ste zamolili, kako bi se obezbijedilo jedinstveno postupanje opština prilikom donošenja seta mjera kojima se pruža podrška privredi za saniranje posljedica korona virusa, za zvanično tumačenje o tome da li je potrebno da opštine Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: Agencija) podnose zahtjeve, odnosno prijavu državne pomoći, imajući u vidu rješenja iz Zakona o kontroli državne pomoći shodno kojima mjere koje donose opštine ne predstavljaju državnu pomoć u smislu ovog Zakona (član 5 stav 1 tačka 1).

OCJENA

Pažljivo smo analizirali Vaše navode i uzeli u obzir data tumačenja, međutim, nije moguće podršku privrednicima za Covid 19 tumačiti, kako predlažete, kao podršku radi „unaprijeđenja razvoja regiona ili jedinice lokalne samouprave ili unaprijeđenje razvoja određenih privrednih djelatnosti“.

S tim u vezi, ukazujemo Vam da je Agencija dana 03. Juna 2020. godine, uputila dopis svim jedinicama lokalne samouprave u kome je ukazala da ukoliko iz sopstvenog budžeta (budžeta jedinice lokalne samouprave) planiraju da dodjeljuju državnu pomoć radi podrške ekonomiji u cilju suzbijanja negativnih posljedica izazvanih pandemijom zarazne bolesti Covid 19, opštine su dužne primijeniti pravila za dodjelu definisana u Privremenom okviru za mjere državne pomoći u svrhu podrške ekonomiji u aktuelnoj pandemiji Covid 19 (2020/C 1863) – (u daljem tekstu: Privremeni okvir, objavljen u Pravilniku o dopunama pravilnika o listi pravila državne pomoći ("Službeni list Crne Gore" br 33/20 od 15.04.2020)).

Ova pravila preuzeta su iz evropske regulative i predstavljaju ujednačenu evropsku praksu dodjele državne pomoći za Covid 19, koju primjenjuju sve evropske zemlje. Detaljnije o postupanju Evropske komisije prilikom dodjele državne pomoći za Covid 19, možete naći na sljedećem linku:

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/covid_19.html

Posebnu pažnju treba obratiti na član 22 (tačka a)) Privremenog okvira koja glasi:

“Pomoć u obliku direktnih bespovratnih sredstava, povraćaja avansa, poreskih olakšica ili povoljnijih uslova plaćanja ne smije preći 800 000 EUR po preduzeću. Svi iznosi moraju biti bruto iznosi, tj. prije odbitka poreza ili drugih troškova”.

Prethodno navedeno ograničenje visine dozvoljene državne pomoći odnosi se na primjenu načela kumulacije državne pomoći koje podrazumijeva da, prilikom dodjele državne pomoći, treba uzeti u obzir sve ostale državne pomoći, dodijeljene sa svih nivoa vlasti, po osnovu svih instrumenata dodjele, koje je jedno preduzeće dobilo u svrhu podrške usled pandemije Covid 19.

Privremeni okvir uređuje i postupak izvještavanja, praćenja i kontrole državnih pomoći dodjeljenih za saniranje negativnih posljedica.

Takođe, član 5. stav 2. Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list Crne Gore", br. 012/18) definiše da je nezakonita državna pomoć ona pomoć koja je dodijeljena bez prethodne prijave, ili prije odlučivanja Agencije o usklađenosti te pomoći sa Zakonom.

S tim u vezi, ukoliko planirate da iz sopstvenog budžeta dodjeljujete državnu pomoć u svrhu podške privredi usled pandemije Covid 19, obavezni ste da prije dodjele Agenciji podnesete prijavu državne pomoći, u smislu člana 10. stav 1. Zakona, primjenjujući Pravilnik o načinu podnošenja prijave i obrascu prijave za državnu pomoć ("Službeni list Crne Gore" br. 42/20 (08.05.2020)).

ČLAN SAVJETA

Novo Radović

PREDSJEDNIK SAVJETA

Miodrag Vujović

Dostavljeno:

- Zajednica opština Crne Gore, Avda Međedovića 138, Podgorica
- u spise predmeta i
- arhivi